

MELANTRICH, vydavatelství

adresa: Václavské náměstí 42, Praha II.

Historický pohled na výplatní otisky tohoto uživatele

Ve 151. pokračování seriálu "NĚKOLIK POHLEDŮ" (zavěšeno dne 8. 12. 2021) na tomto webu jsem se věnoval výplatním otiskům uživatele MELANTRICH v období let Československa 1946 - 1992. Slíbil jsem čtenářům, že se k Melantrichu ještě jednom vrátím a přiblížím otisky předchozích období. Dnes 1. republika v letech 1926 - 1938. Je to proto, že do sběratelství výplatních otisků přineslo několik zajímavostí. Navíc se Melantrich zapsal do společenské historie jako subjekt s tvrdostí a odvahou, kdy si prosadil a zachoval své jméno a nenechal si moc mluvit do své vydavatelské činnosti. Nenechal si okleštit svou činnost, mnohdy vlasteneckou. A to za doby vládnutí dvou totalitních režimů a přes vyvíjené tlaky vůči němu. Historii jsem popsal v dřívějším příspěvku.

Uživatel výplatního stroje Melantrich byl jedním z prvních uživatelů tohoto vynálezu v Československu - v pořadí 39. Povolení získal oficiálně Věstníkem ministerstva pošt a telegrafů č. 27 ze dne 3. 6. 1927. Dohledacím poštovním úřadem byla pošta PRAHA 1. Uživatel používal stroje Francotyp - zachyceny jsou dva.

Označení a jeho poloha byly v tomto období stejné.

Období 1. republiky (1927 - 1938)

1. otisk - FR 6 s - 4m

Otisk 1. dne 22. 7. 1927.

Poslední zachycený otisk: 5. 10. 1934

2. otisk - FR 6 s - 4m

změna výplatního razítka včetně výplatního znaménka a výplatních číslic

Zachycené otisky 20. 4. 1935 + 24. 5. 1935

3. otisk - FR 6h - 4m

jiný stroj, nové výplatní razítko a denní razítko

zachycená data: 7. 7. 1937 + 23. 9. 1937

Období 2. republiky (1938 - 1939)

4. otisk (1. otisk 2. republiky) - FR 6h - 4m

nové výplatní razítko, nové číslice počítadla

26. 1. 1939

P.S. Ve výplatním razítku se neobjevil název ČESKO - SLOVENSKO tak jako u převážné většiny výplatních otisků používaných v 2. republice.

Příště pokračování otisky za Protektorátu Čechy a Morava.

Výplatní stroje vyplácely zásluky v budově Melantrich na Václavském náměstí česlo 36 (některé prameny uvádějí číslo domu 42). . Dnes v této multifunkční budově sídlí obchodní dům Marks and Spencer. Část slouží jako apartmány na bydlení,

Foto: Ivan Leiš

Původní dům č. 793/36 zakoupen v roce 1910. V roce 1913 postaven současný dům dle návrhu Bedřicha Bendelmayera v pozdně secesním stavebním stylu. Pro potřeby Melantrichu (název po tiskaři Jiřím Melantrichovi z Aventina). Byla zde původně i tiskárna a tiskly se zde noviny a časopisy národně socialistické strany, dům byl nejen sídlem Melantrichu, ale i sídlo Lidového nakladatelství. Do novodobých dějin vstoupil dům s balkonem, odkud promluvili pozdější prezident Václav Havel a další představitelé sametové revoluce v roce 1989. V současnosti multifunkční dům, kde je obchodní dům Marks and Spencer a apartmány k pronajmutí.